Oświadczenie złożone
przez senatora Aleksandra Szweda
na 64. posiedzeniu Senatu
w dniu 6 sierpnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska

Szanowny Panie Premierze!

1 sierpnia cała Polska oddaje hołd bohaterom powstania warszawskiego – ludziom, którzy w imię wolności i niepodległości byli gotowi poświęcić własne życie. W tym szczególnym dniu zabrakło jednak jednej z najważniejszych osób w państwie – premiera Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie stanął pan razem z powstańcami warszawskimi, nie oddał pan hołdu bohaterom, którzy walczyli z niemieckim okupantem o wolną Polskę. To szczególnie bolesne, ponieważ pamięć o ofiarach niemieckich zbrodni jest nie tylko kwestią historyczną, lecz także obowiązkiem państwa polskiego.

Pańska nieobecność podczas obchodów powstania warszawskiego nie jest niestety odosobnionym przypadkiem, lecz wpisuje się w szerszy obraz nieobecności podczas najważniejszych uroczystości upamiętniających bohaterów, którzy walczyli i oddawali życie za wolną Polskę. Trudno to zrozumieć, tym bardziej w kontekście tego, że kierowany przez pana rząd odstąpił również od działań na rzecz uzyskania od Niemiec reparacji wojennych. Takie decyzje i takie gesty tworzą wyjątkowo niepokojący obraz polityki państwa wobec własnej historii.

W związku z tym pytam.

1. Czy rząd uznaje, że pamięć o powstaniu warszawskim i ofiarach niemieckiej okupacji jest obowiązkiem państwa polskiego?

2. Jakie działania podjął rząd w sprawie odzyskania od Niemiec należnych Polsce świadczeń za straty poniesione podczas II wojny światowej?

Panie Premierze, państwo, które nie potrafi upomnieć się o pamięć swoich bohaterów i sprawiedliwość za wyrządzone krzywdy, samo osłabia swoją podmiotowość.

Aleksander Szwed